

Nr 296.

Av herr **Birke m. fl.**, om restitution till vederbörande fordonsägare av för mycket inbetald automobilskatt.

Enligt KF den 2 juni 1922 om automobilskatt utgår sådan skatt för helt kalenderår med de för olika motorfordonsslag varierande belopp, som angivas i 5 § nämnda förordning. Att denna skatt står i relation till tiden för motorfordonets utnyttjande framgår förutom av ovannämnda stadgande dessutom av bestämmelsen i 6 § samma förordning, enligt vilken skattens storlek för motorfordon, som tages i bruk under ett löpande kalenderår, är beroende av antalet återstående månader av året. Har således en bil inregistrerats och tagits i bruk från och med den 1 juli, skall endast halv automobilskatt erläggas för det året. På samma sätt är enligt 13 § nämnda förordning ägare av motorfordon, som under ett löpande kalenderår låter avregistrera sitt fordon, berättigad att erhålla restitution för den del av automobilskatten, som belöper å återstående del av året.

På grund av dessa stadganden måste det anses fastslaget, att automobilskattens storlek är beroende av tiden för motorfordonets utnyttjande under ett kalenderår. Den som betalat automobilskatt för ett helt år har därmed också rätt att framföra sitt fordon under årets alla timmar, om han så vill och intet annat kommer hindrande i vägen.

Sedan regeringen med hänsyn till våra hastigt uttömda valutareserver och bristen på dollar utfärdat generellt förbud mot s. k. söndagskörning, vilket trätt i kraft från och med den 8 november 1947, äro fordonsägarna icke längre i stånd att utnyttja sin rätt enligt automobilskattelagen. Som körförbudet med undantag för dispensfallen gäller från och med klockan 18.00 lördagsaftnar till och med klockan 5.00 måndagsmorgnar resp. samma tid över helgdagar, kan man uppskattningsvis beräkna den därigenom minskade tillåtna körtiden till ca 75 procent av ett helt års tid, varunder sålunda motorfordonsägarna icke kunna använda sina fordon.

En logisk följd av detta borde vara, att automobilskatten minskades i motsvarande mån som körtiden inskränkes. Det kan icke vara riktigt, att bilskatten fortfarande — så länge det nuvarande söndagskörningsförbudet gäller — skall utgå oavkortat för helt år. Automobilskatten utgör ersättning till staten för förmånen att begagna vägarna, och i samma mån som denna förmån reduceras, måste också ersättningen för förmånen minskas. I annat fall skulle fordonsägarna få betala för en förmån, som de ej kunna komma i åtnjutande av.

Att denna fråga icke fått sin lösning i samband med utfärdandet av kungörelsen angående körförbud, torde väl — får man hoppas — bero på ett förbiseende från regeringens sida i den allmänna brådskan. Tiden är emellertid ännu icke försutten. I praktiken måste säkerligen lösningen av frågan genomföras på så sätt, att efter varje års slut — så länge körinskränkningar förekomma — sker ex officio en beräkning av den tillåtna effektiva körtiden under året, varefter därav föranledd minskning av den för mycket inbetalade automobilskatten restitueras till fordonsägarna. Därifrån måste givetvis göras undantag för sådana fordonsägare, som erhållit särskilt tillstånd att bruka sina fordon under eljest förbjuden tid. Av praktiska skäl torde dock ej belopp under 5 kronor för år böra restitueras.

För denna frågas lösning erforderlig lagstiftning, som lämpligen kan inrymmas i gällande automobilskatteförordning, torde utan större svårighet kunna utarbetas inom riksdagen. Givetvis bör densamma hava tillämpning även på för år 1947 eller del därav för mycket inbetald automobilskatt.

Med hänvisning till vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen för sin del måtte antaga bestämmelser av innebörd, att för mycket inbetald automobilskatt i förhållande till den tillåtna effektiva körtiden skall restitueras till vederbörande fordonsägare,

samt att resp. utskott måtte låta utarbeta därför erforderlig lagtext.

Stockholm den 21 januari 1948.

E. Birke.

T. G. v. Seth.

Åke Wiberg.

Ragnar Sveningsson.

Gust. Nilsson
i Göingegården.
